

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת מגילה

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תשנ"ט

כתובת להערות :
גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

מסכת מגילה
פ"א מגילה נקראת

גמ' ב. - ה.

כפרים מקדימים ליום הכניסה (לעיירות למשפט בב' וה')
[הקילו חכמים כדי שיספקו מזון לכרכים (רש"י - שיהו פנויים בפורים להספיק להם צורכי הסעודה, רש"י ד:
- שכר להם להקל - דהם מספקין),
היתר י"ג אדר דזמן קהלה לכל (רש"י - נקהלו להנכם מאויביהם) ועוד ריבוי ב' ימים - בזמניהם,
כימים אשר נחו]
אבל שמחה נוהגת בזמנה

י"ד בע"ש - משנתנו, רבי, ר' יוסי - עיירות ומוקפין קורין ע"ש
ת"ק דרבי - עיירות ביום ה', מוקפין ע"ש
ת"ק דר' יוסי - מוקפין יום ה', עיירות ע"ש [מח' בפ"י בכל שנה ושנה - שוות]
י"ד בשבת - אף העיירות גדולות מקדימין ליום הכניסה, ולת"ק דרבי - בע"ש [ולא יעבור]
רמי בב"ח - ר' יוחנן - משנתנו כר"ע, אבל לחכמים אין מקדימין בזה"ז לר' יוסי ברבי יהודה
[הואיל ומסתכלין בה (רש"י - לעשות פסח לסוף ל' יום מקריאה)]
ר"י - מקדימין אבל לא במקום שאין נכנסין [רש"י - אין קולא להם]
משנתנו - מוקף חומה [ג"ש פרזי פרזין מימות יהושע ושני שושן דנעשה בה נס
ר' יהושע בן קרח - מימות אחשורוש [כשושן]
סמוך לכרך מיל, ונראה עמו ככרך [עיר ועיר]
{ מנצפ"ך צופים (נביאים) חזרו ויסדום; תרגום יונתן; מראה לדניאל ולמזליהו של חגי זכרי' ומלאכי;
גדול ת"ת מתמידין }

כהנים ולוים מבטלין עבודתן למגילה [משפחה ומשפחה] וכ"ש ת"ת דיחיד
אבל כבוד תורה (הספד ת"ח בפניו) חמור ממגילה
ת"ת דרבים עדיף מעבודה [תביעה על יהושע],
מת מצוה דוחה אפי' מגילה [כבוד הבריות]
ר' יהושע ב"ל - כרך שישב ולסוף הוקף - ככפר [בית מושב (של) עיר חומה]
(לרש"י - לענין בתי ערי חומה)
כרך (עיר גדולה) דוקא עם י' בטלנים בבית הכנסת
נשים חייבות [אף הן בנס (לרש"י - בגזירה)]
שבת פורים דורשין בענינו של יום (רש"י - לדרוש אגרת פורים ברבים)
מגילה בלילה וביום [רש"י - זכר לנס שהיו זועקין בצרתן יום ולילה], אקרא יומם ולא תענה ולילה ולא
דומיה לי, יזמר כבוד (ביום) ולא ידום (בלילה)]
אין מגילה בשבת [רבה - שמא יעבירנה ד"א לבקי, רב יוסף - עיני עניים נשואות למגילה]
רב - מגילה שלא בזמנה (חוץ מחל בשבת) בעי י' [רש"י - פרסום ניסא]
לרב אסי - אפי' בזמנה (רש"י - למצוה)

רש"י ב. - ג.

חל ט"ו בשבת, מוקפין קורין בע"ש - אבל לא ט"ז [ולא יעבור]
דניאל לא נחשב נביא דלא נשתלח לישראל בשום נבואה

גמ' ה. - ז:

מאחרין זמן הבאת עצים, חגיגה, הקהל, ט' באב שחלין בשבת [לא מקדימין פורענות]

תני רב יוסף, רבא - פורים (יום א') אסור במלאכה
 תי' א' בגמ' - אבל נטיעה של שמחה (רש"י - צילו נאה) מותר
 רבה ברי' דרבא - מלאכה לא קבילו עליהו (חוץ ממקום שנהגו)
 חזקי' מסתפק אם טבריא כמוקף חומה [ימה חומתה מצד אחד - וספק אם נחשב פרוזים משום דמגליא
 או מ"מ מיגניא], לרבי הו"ל מוקפין
 { טברי' - "רקת" שאפי' ריקנין מלאין מצות כרימון, יושבת בטבורה של א"י, טובה ראייתה;
 כולן צריכין לזבולון ע"י חלזון; ועקרון (קסרי) תעקר; ולאום מלאום יאמץ;
 יגעת ולא מצאת שייך במקח וממכר, לאוקמי גירסא דתלויין בס"ד;
 מותר להתגרות ברשעים במילי דשמיא, בצדיק גמור, כשאין השעה משחקת לו; איטליא }
 ת"ק דברייא - מצות שנוהגות באדר שני יוצא בדיעבד בראשון
 חוץ: ממגילה, ולתי' א' מתנות לאביונים
 ר"א בר' יוסי - הכל בראשון לכתחלה [אין מעבירין אמצות]
 רשב"ג (להל') - ר' יוסי - הכל בשני לעיכובא [מסמך גאולה לגאולה עדיף, לקיים את אגרת הפורים
 הזאת השנית]
 ולכו"ע הספד ותענית אסור בשניהם
 { כתבוני לדורות; אסתר ברוה"ק }
 שמואל - אסתר ברוה"ק נאמרה לקרות ולא ליכתוב ואינה מטמאה ידיים - כר' יהושע
 ור"א המודעי ור"ש ועוד חולקין
 משלוח מנות - ב' מנות לאיש א', מחלפי סעודתייהו להדדי (רש"י - זה אוכל עם זה השנה, ובשניה חברו עמו)
 מתנות לאביונים - ב' לב' (רש"י - כ"א אחת)
 { לבסומי; קם רבה שחטיה לר' זירא }
 לא יצא סעודת הפורים בלילה [ימי משתה ושמחה]

גמ' ז: - ט:

לר"י דמכשירי אוכל נפש מותר ביו"ט [לכם], רק בא"א לעשותן מערב יו"ט [הוא]
 משנתנו כר' נחוניא בן הקנה דיו"כ (כרת) פוטר מתשלומין
 לר' חנניה בן גמליאל מלקות פוטר מידי כרת, לר' יצחק אין מלקות כלל לחייבי כריתות
 כלים שעושים אוכל נפש אסור למודר מאכל (רש"י - אפי' במקום שאין משכירים)
 יש בל תאחר בנדבה
 הפריש בהמה לנדרו, חייב באחריותו [ונרצה לו לכפר (לכשיתכפר) עליו (מה שעליו)]
 זב בעל שתי ראיות פטור מקרבן אבל מטמא משכב ומושב ובעי ספירת ז' נקיים
 היה זב ומצורע יכול לספור ז' נקיים ולטבול לזובו בלבד (רש"י - ונטהר מטומאת משכב והיסט כלי חרס)
 [מזובו ולא מזובו ונגעו]
 זר שטבל וראה בו ביום מטמא למפרע משכב ומושב ואדם
 אבל לא כלי חרס שהסיט בין טבילה לראיה [וטהר]
 מצורע מוסגר שטבל ואח"כ פשתה ונעשית מוחלט, אהני טבילה לטהר אדם וכלים הבאין עמו לבית
 אחר הטבילה [וטהר]
 אין למצורע מוסגר פריעה ופרימה ותגלחת וציפרים ואשם ולוג, אבל משתלח וטמא כמוחלט
 ספרים (תנ"ך) נכתבים בכל לשון (לרש"י - ובכל כתב) ומטמאין ידיים
 חוץ ממגילה (תי' א') דבעי אשורית [ככתבם וכלשונם]
 לרשב"ג רק ביוונית [יפיותו של יפת באהלי שם] -
 לר"י ורק ס"ת [משום מעשה דתלמי] אבל נ"ך בעי אשורית

{תרגום שבעים}

תפילין ומזוזות נכתבים רק בלשה"ק (וכתב אשורית) [והיו - בהוייתן] ומטמאין ידיהם

רש"י ח: - ט.

תפירת גידין בתפילין ומזוזות הללמ"ס

ס"ת - משנתנו כמ"ד דבעי גידין ויש מ"ד אפי' פשתן

ס"ת שחסר פסוק א' קורין בה - לרש"י - אבל גרע כשכתוב תרגום

גמ' ט: - יז:

כה"ג מרובה בגדים בלבד אינו מביא פר כהן המשיח, ולר"מ מביא [המשיח]

כה"ג שעבר - ר"מ ורב - דינו ככה"ג חוץ מעשירית האיפה ופר יוה"כ (רש"י - דא"א להביא שנים)

ר' יוסי - אינו ראוי לא לכה"ג ולא להדיוט

משנתנו כר"ש דפר העלם דבר ושעירי ע"ז (חובה שאין קבוע להן זמן) לא קרב לא על במה גדולה ולא

על במת יחיד; לרבנן - על גדולה

בשילה קדשים קלים ומע"ש בכל הרואה

קדושה ראשונה - ר' יהושע ור' אלעזר בר' יוסי - קדשה לעת"ל

ר' ישמעאל בר' יוסי - לא קדשה לעת"ל [ר' יצחק - מקיש נחלה למנוחה (שילה)]

דיש אחריה היתר]

{ויהי בימי לשון צער; צנועה בבית חמיה זוכה למלכים; מקום ארון אינו מן המדה;

פיתחא להאי פרשתא; לא מאסתים וכו'; ברשעו/בצדקו מתחילתו עד סופו;

אחאב נז"נ ואחשורוש (ושלמה) מלכו בכיפה; חשבון ע' שנה; אחשורוש מלך פיקח/טיפש;

נהנו מסעודתו, השתחוו לצלם; ושתי; איש ימיני/יהודי; שמות משה; הדסה/אסתר;

בשכר צניעות דרחל וכו'; רפואה קודם למכה; פור; לישנא בישא דהמן;

הקדים שקליהן לשקליו; גדולה הסרת טבעת {

אין הלל בפורים (ממיתה לחיים) [נס שבחור"ל, קרייתא זו הלילא, אכתי עבדי אחשורוש]

{ז' נביאות; ירמיה' החזיר י' שבטים; מִקָּחַב יצא ז' נביאים כהנים וחולדה; מלאכי;

לבשתה רוח"ק; ברכת/קללת הדיוט; עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק;

א-לי למה עזבתני וכו'; הזמנת המן למשתה ככולהו תנאי ואמוראי;

מלי קומצי דידכו דחו י' אלפי ככרי כספא דידי; ישראל משולה לעפר ולכוכבים;

ה' חליפות לבנימין וכו'; אורה ושמחה וכו' {

י' בני המן ועשרת בנשימה א' [מתו ביחד] אריח ע"ג אריח (וכן מלכי כנען) [שלא תהא תקומה]

מגילה צריכה שרטוט כאמיתה של תורה [דברי שלום ואמת]

{גדול ת"ת מהצלת נפשות, מבנין ביהמ"ק, מכבוד או"א }